

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصطلاحات پزشکی

ویژه‌ی دانشجوایان پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری

« این کتاب با حمایت مدیریت استعدادهای درخشان
دانشگاه علوم پزشکی ایران تهیه و چاپ و رسیده است »

گروه مؤلفین:

دکتر فرحناز صدوقی

لیلا غلامحسینی

استاد گروه مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران

دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت اطلاعات سلامت، دانشگاه علوم پزشکی ایران

و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مجتبی صادقی

دکتر امیر خوشوقتی

عنوان و نام پدیدآور: اصطلاحات پزشکی (ویژه‌ی دانشجویان پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری)
 مشخصات نشر: تهران: انتشارات حیدری، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۳۱۲ ص.:
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۷۱-۶۲-۹
 وضعیت فهرست نویسی: فیپای مختصر
 یادداشت: این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
 یادداشت: مؤلفین: فرحناز صدوقی، لیلا غلامحسینی، مجتبی صادقی، امیر خوشوقتی.
 شناسه‌ی افزوده: صدوقی، فرحناز، ۱۳۵۴-
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۳۹۸۳۵

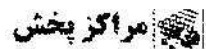
این اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هرکس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه‌ی مؤلف (ناشر)، منتشر یا پخش کند، مورد پیگیری قانونی قرار خواهد گرفت.

ناشر: کتب علم و پژوهش

- عنوان: اصطلاحات پزشکی (ویژه‌ی دانشجویان پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری)
- مؤلفین: دکتر فرحناز صدوقی - لیلا غلامحسینی - مجتبی صادقی - دکتر امیر خوشوقتی
- قیمت: ۲۱۹۰۰ تومان
- تایپ و صفحه‌آرایی: موسسه‌ی فرهنگی - هنری طراحان ایماژ
- نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۷۱-۶۲-۹

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

نشانی دفتر مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری غربی،

روبروی اداره پست، پلاک ۱۲۴، طبقه اول، واحد ۲، تلفن: ۶۶۹۷۶۴۹۹ - ۶۶۹۷۶۶۷۸

۱) فروشگاه ۱: خیابان انقلاب، روبروی دانشگاه، پاساژ فروزنده، طبقه همکف، پلاک ۳۲۳ - تلفن: ۶۶۴۷۸۹۴۷

۲) فروشگاه ۲: خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخر رازی، روبروی نشر جیحون، فروشگاه کتب پزشکی، تلفن: ۶۶۴۹۹۲۱۴

۳) فروشگاه ۳: قلهک، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، کتابفروشی دانشگاه - تلفن: ۲۲۶۲۲۶۰۵

۴) فروشگاه ۴: اراک، خیابان دکتر حسینی، فروشگاه نشر حیدری - تلفن: ۰۸۶۳-۲۲۳۴۸۸۳

۵) کتابفروشی‌های معتبر سراسر کشور

۹	فصل اول - اجزای اصطلاح
۳۳	فصل دوم - رشته‌های علوم پزشکی
۴۷	فصل سوم - مدارک پزشکی
۶۱	فصل چهارم - سیستم‌های (پوست)
۷۳	فصل پنجم - سیستم‌های (اسکلتی)
۸۹	فصل ششم - سیستم‌های (عروقی)
۹۹	فصل هفتم - سیستم‌های (نور و بینایی)
۱۱۳	فصل هشتم - سیستم‌های (شنوایی)
۱۲۵	فصل نهم - سیستم‌های (عصبی)
۱۴۱	فصل دهم - سیستم‌های (غدد درون‌ریز)
۱۵۳	فصل یازدهم - چشم
۱۶۵	فصل دوازدهم - گوش
۱۷۳	فصل سیزدهم - سیستم‌های (گوارش)
۱۹۱	فصل چهاردهم - سیستم‌های (ادراری)
۲۰۳	فصل پانزدهم - سیستم‌های (تولید مثل مردان)
۲۱۳	فصل شانزدهم - سیستم‌های (تولید مثل زنان)
۲۲۹	فصل هفدهم - واژه‌نامه‌ی دارویی
۲۰۰	ضمائم

«تقدیم به تمام پویندگان عرصه پهناور علم و دانش»

پیشگفتار

دانشن کانی نیست باید بکار بست، خواستن کانی نیست باید انجام داد.

علوم خاص در سراسر گیتی دارای عرصه پهناوری هستند که روز به روز در حال گسترش بوده و نادانستگاری بسیاری دارند که هر روز گوشه‌ای از این عرصه پهناور به اهل علم عرضه می‌گردد. آشنایی با این علم برودنی‌های آموزش علمی و مطالعه مشتاقانه مقدور نبوده و نیست. راه دستیابی به نادانسته‌ها را می‌توان به روشنی و نیازمند تلاش و پشتکار فراوان است، لذا برای هموار نمودن این مسیر پر پیچ و خم و پرهیز از هرگونه مانع و ممانعت، با رشد علوم و شناسایی راه‌های دستیابی به این ناشناخته‌هاست. با توجه به توسعه روان‌شناسی و علوم پزشکی و رشد همه جانبه رشته‌های وابسته به علوم پزشکی، گروه مولفین درصدد تهیه کتابی به نام «اصطلاحات پزشکی» تا نیاز علمی دانشجویان عزیز رشته‌های مختلف پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری و ... در زمینه فراگیری اصطلاحات پرکاربرد علوم پزشکی را همراه با حل تمرین جهت فراگیری بهتر و شیرین‌تر آورده نماید.

کتاب حاضر در ۱۷ فصل ارائه شده است که سه فصل ابتدایی آن در رابطه با اجزای اصطلاحات پزشکی، تخصص‌های علوم پزشکی و اصطلاحات متداول در مدارک پزشکی بیمارستانی می‌باشد. از فصل چهار تا فصل شانزدهم نیز به بررسی سیستم‌های بدن از جمله: ترکیبات اصطلاحات متداول بکار رفته در رابطه با سیستم‌های بدن، وظایف اصلی سیستم اصطلاحات آناتومیک سیستم‌ها، اقدامات و تست‌های تشخیصی متداول مربوط به بیماری‌ها اصطلاحات درمانی و اعمال جراحی، اختصارات و اصطلاحات بکار رفته در مستندسازی مدارک پزشکی ... می‌پردازد که در قالب جدول و به تفکیک هر سیستم بدن آورده شده است. در انتهای هر فصل تمرین‌هایی برای افزایش توان یادگیری و آزمون آموخته‌های فراگیران قرار داده شده تا فراگیر با حل این تمرین‌ها توان یادگیری مطالب مطالعه شده اطمینان حاصل نماید. در ادامه نیز واژه نامه دارویی جهت آشنایی دانشجویان با مهم‌ترین داروهای پرکاربرد ارائه شده است. در انتها تصاویر مرتبط با تمام سیستم‌های بدن به رنگی برای یادگیری بهینه ضمیمه شده است. مطالعه این کتاب به دانشجویان رشته‌های وابسته به علوم پزشکی، پیراپزشکی، پرستاری و دانشجویانی که قصد ادامه تحصیل در رشته‌های زیر مجموعه علوم پزشکی دارند، توصیه می‌گردد. امید است که مطالعه کتاب حاضر کلیدی برای موفقیت و پیشرفت شما عزیزان برای دستیابی به ناشناخته‌ها در علوم پزشکی باشد.

لیلا غلامحسینی

دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت اطلاعات سلامت

و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی ارتش

مقدمه

جهت فراگیری اصطلاحات پزشکی، باید زمان مطالعه و روش های به یادسپاری اصطلاحات را فراگیرید. بنابراین جهت موفقیت در یادگیری موارد زیر را مدنظر داشته باشید:

• تعهد

التزام و تعهد فرد کلید پیشرفت در فراگیری دانش اصطلاحات پزشکی می باشد. داشتن انگیزه قوی و تمرین بسیار جهت فراگیری و اختار اصطلاحات پزشکی ضروری است.

• مدیریت زمان

یکی از اصول یادگیری هر علمی مدیریت زمان می باشد. مناسب ترین زمان یادگیری، زمانی است که احساس هوشیاری بیشتری می نمائید (معمولاً صبح ها). شما باید مناسب ترین زمان یادگیری خود را مشخص نموده و کوشش کنید اصول دانش اصطلاحات پزشکی را در این زمان فراگیرید. شایع ترین مشکل در مدیریت زمان، تمرکز در انجام وظایف محوله می باشد. اگر شما نیز از این مشکل رنج می برید، باید این عادت را با تمرکز بر روی اهداف اصلی از بین ببرید. هنگامی که دچار این عادت شدید، باید بر روی جنبه های مثبت اهدافتان تمرکز کنید. جهت از بین بردن این عادت (به تعویق انداختن مطالعه) می توانید زمان مطالعه خویش را به چند قسمت تقسیم نموده و در پایان هر قسمت برای خود جایزه ای در نظر بگیرید. بر روی اهدافتان و جوایزی که پس از هر موفقیت نصیبتان می شود، تمرکز کنید.

• میل و رغبت

داشتن افکار مثبت یک اصل بسیار مهم در یادگیری است. افکار مثبت باعث دلگرمی فرد شده و افکار منفی معمولاً منتهی به شکست می شوند. جایگزینی افکار منفی با واژه «توانست» به ایجاد اطمینان بیشتر شما در ادامه راه می گردد، بنابراین بر روی افکار مثبت تمرکز کنید.

• استراحت

استراحت و آرامش خاطر برای موفقیت در یادگیری ضروری است. ترس از شکست و استرس به دلیل سبب اختلال در یادگیری می شود. جهت کنترل و برطرف کردن این استرس، محیطی دلپذیر و آرام را جهت مطالعه انتخاب نمایید. می توانید به هنگام استراحت از یک موسیقی آرام نیز لذت ببرید.

• توازن

تمرین منظم و مناسب باعث کاهش استرس و در نتیجه یادگیری بهتر می گردد. رژیم غذایی مناسب و بهداشتی برای فراهم کردن انرژی لازم در فعالیت های مغزی و روانی، ضروری می باشد.

• ابزار یادگیری

یادگیری به ابزار مناسب و موثر نیاز دارد. تعدادی از این ابزار عبارتند از:

• استفاده بهینه از حواس پنجگانه بدن

به هنگام یادگیری، مغز تقویت شده و در نتیجه استفاده از حواس گوناگون مطالبی را در خود ذخیره می‌کند. یک حافظه قوی به فرایند پیچیده‌ای بستگی دارد که در این فرایند، ذهن تصاویری از مناظر، صداها، احساس‌ها، مزه‌ها و بوها به خاطر می‌آید. به همین خاطر کوشش کنید تعدادی از حواس بدنتان در جهت فرایند یادگیری بکار برید. سه اصل اساسی زیر را بخاطر داشته باشید:

واژه‌ها را ببینید	جهت تقویت بینایی
واژه‌ها را بشنوید	جهت تقویت شنوایی
واژه‌ها را بنویسید	جهت تقویت حافظه

• استفاده از کارت

جهت یادگیری سریع‌تر و بهتر می‌توانید سوندهای شکل‌های ترکیبی (فصل دوم)، می‌توان از کارت استفاده نمود. بدین منظور کارت‌هایی به اندازه 3×5 اینچ انتخاب نموده، بر روی کارت پیشوند، پسوند یا ریشه و در پشت آن معنی آن‌ها را بنویسید.

جهت تمایز بین اجزای اصطلاح، می‌توان از کارت‌های رنگی استفاده نمود. می‌توان برای پیشوندها از کارت آبی، یا جهت معانی آن‌ها از رنگ دیگری بهره برد. بهتر است هر رنگ را به یک معنی اختصاص دهید. برای مثال، شما دلیلی بیشتری دارند استفاده نمایید. نمونه دیگری از کارت‌های یادگیری که با صرفه‌تر از بکار می‌آید به اندازه $8/5 \times 11$ اینچ می‌باشد. در ابتدای خطوط کارت اصطلاحات مورد نظر و در انتهای خطوط معانی آن‌ها را بنویسید (بصورت عمودی و زیرهم)، سپس بین دو ستون خطی عمودی کشیده و کارت را از روی خط عمودی تا بزنید. در پشت کارت نیز می‌توان به همین صورت استفاده نمود. این روش در تقویت حافظه و سرعت یادگیری بسیار موثر می‌باشد. با استفاده از این کارت‌ها می‌توانید در صف‌های انتظار و فرصت‌هایی که برایتان پیش می‌آید از این کارت‌ها در برای یادگیری استفاده نمایید.

• در حاشیه نویسی تردید نکنید

خط کشیدن زیر عبارات مهم یا رنگ‌نما کردن آن‌ها جهت یادگیری کافی نیست، بهتر است نکات مهم در حاشیه عبارت نوشته شود. این نکات چون با خط شما نوشته شده، بهتر و آسان‌تر در ذهن نقش می‌یست. در حاشیه‌های نوشتاری، دیدن اجزای آن را با خط کشیدن زیر آن‌ها جدا نموده و معنی آن را بنویسید.

• تکرار اصطلاحات مشابه

احتمال اشتباه در اصطلاحات مشابه بیشتر از سایر اصطلاحات می‌باشد. اصطلاحاتی مانند chol, col که دارای تلفظ و شکل تقریباً یکسان می‌باشند، جهت از بین بردن تردیدها و افزایش اطمینان، چنین اصطلاحاتی را بیشتر تکرار نمایید تا در حافظه درازمدت شما جای گیرند.